

SPOROČILO ZA JAVNOST

NOVINARSKA KONFERENCA

sreda, 14. oktober 2020

Klub Domus Medica (Zdravniška zbornica Slovenije, Dunajska 162, 1000 Ljubljana)

Slovensko društvo Hospic v letu 2020 praznuje 25. obletnico delovanja. Od leta 1995 je poslanstvo društva sočutna, celostna oskrba umirajočih in njihovih svojcev, ki se po smrti nadaljuje s podporo žalujočim otrokom, mladostnikom in odraslim. Društvo v okviru desetih območnih odborov po vsej Sloveniji izvaja štiri programe za pomoč ljudem v stiski: Hospic-spremljanje umirajočih in njihovih svojcev na domu, Žalovanje odraslih, otrok in mladostnikov, Detabuizacija smrti in Prostovoljstvo.

*25 let sočutnega spremljanja umirajočih in njihovih svojcev,
21 taborov za žalujoče otroke in mladostnike,
12.000 uporabnikov in 15.000 ur prostovoljnega dela letno,
jasni etični in strokovni standardi,
detabuizacija smrti v slovenskem prostoru.*

Vsako leto, zlasti pred 1. novembrom, pozornost namenjamo tematikam, ki jih v posameznem letu na podlagi prepoznanih potreb okolja in izkušenj pri delu z uporabniki prepoznavamo kot posebej pomembne. V preteklosti smo tako posebno pozornost namenjali: **prostovoljstvu**, ki pomeni način življenja in predstavlja korak k bolj humani družbi, **detabuizaciji smrti** v slovenskem prostoru, **zagotavljanju pravic žalujočih otrok in mladostnikov, zagotavljanju pravic otrok z izkušnjo izgube zdravja v družini** in se v ta namen povezali tudi z Europo Donno, slovenskim združenjem za boj proti raku dojk.

PRAVICA DO POSLOVITVE

Nedavni dogodek nenadne izgube družinskega člana brez možnosti poslovitve je razburil slovensko javnost, a začetni zanos je kmalu potihnil.

Na podlagi dolgoletnih izkušenj na področju obravnave oseb z izkušnjo izgube bližnje osebe ugotavljamo, da se poslovitvi od umrlega v Sloveniji ne posveča pozornosti.

V slovenskem prostoru nobena izmed institucij ni normativno zavezana, da svojce opozori na pravico do primerne slovesa, žalujoči pa ob izgubi bližnje osebe zaradi stiske niso zmožni poskrbeti za svoje pravice, niti niso seznanjeni s tem, katere pravice jim pripadajo. Razloge za to je mogoče iskati v pomanjkanju formalno-pravnih okvirjev, neurejeni problematiki zagovornišstva za žalujoče, pomanjkanju znanja na tem področju, neustrezni obravnavi naravnega procesa žalovanja ter pomanjkljivemu ozaveščanju splošne in strokovne javnosti.

Pravica do poslovitve v slovenskem prostoru ni strukturirano umeščena v sistem. Opažamo, da je od senzibilnosti oseb, ki opravljajo določene naloge odvisno ali bodo svojcu omogočili, da se poslovijo od svojega nenadoma umrlega otroka ali starša. Pogosto svojci naletijo na sicer dobronameren nasvet, da naj svojca ohranijo v lepem spominu. A strokovnjaki zadnje obdobje opozarjajo na izjemen pomen poslovitve od umrle osebe za žalovanje svojcev. Pravico do poslovitve pa lahko uvrstimo med temeljne človekove pravice, ki so zaščitene z ustavo in mednarodnimi akti. Predvsem pa je njihova zaščita odraz stopnje civiliziranosti družbe.

Ukrepi zaradi epidemije so omejili možnost poslovitve v številnih domovih starejših. Medtem pa so v nekaterih lepo poskrbeli za stike bližnjih svojcev s stanovalci, ki so umirali, kar pomeni, da so najverjetneje temeljni človeški odnosi še vedno v veliki meri odvisni od organizacijskih sposobnosti in sočutnosti vodilnega kadra. Spregovorili smo o razlogih za neenako obravnavo enakih ali podobnih primerov in možnih rešitvah v praksi na področju poslovitve.

Civilizacija je trenutno v prelomnem obdobju in od slehernega človeka je odvisno, ali bo s svojimi ravnanji prispeval k poglobljanju splošnega družbenega negativizma, ali pa bo svojo energijo vložil v razvoj, ki bo prinesel rešitve za nastale težave, ker bo podprl najšibkejše po svojih najboljših močeh. Začeti pa je potrebno pri rojstvu in nadaljevati naprej vse do smrti.

Vodja programa Detabuizacija smrti
Alenka Križnik

kontakt: detabuizacija@hospic.si, 031 669 088

Predsednica Slovenskega društva Hospic
Renata Jakob Roban

